

Skattefritagelse af foreningers ikke-erhvervsmæssige indtægter

Beskrivelse

Foreninger er skattefrie af ikke-erhvervsmæssige indtægter. Skatteudgiften opgøres som skatteværdien af kapitalindtægter (afkast vedr. aktier og renter).

Regler

Skatteudgiften består i, at foreninger, korporationer, stiftelser, legater og selvejende institutioner mv. (herefter benævnt foreninger mv.), der er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, kun er skattepligtig af indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed samt fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har eller har haft tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed. Det vil sige, at foreninger mv. er skattefrie af ikke-erhvervsmæssig indkomst. Foreninger mv. er dermed fx ikke skattepligtige af overskud indvundet ved leverancer til medlemmer, fordi dette ikke anses for indvundet ved erhvervsmæssig virksomhed, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 5.

Provenuberegningen

Til brug for skønnet over skatteudgiften ved foreninger og småfondes skattefrihed anvendes data fra Skattestyrelsens kontroloplysninger, der stammer fra tredjepartsindberetninger.

Ifølge oplysninger for 2016 var der knap 100.000 foreninger i Danmark. De fordeler sig på godt 80.000 frivillige foreninger samt godt 18.000 foreninger, der er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Da foreningerne kun er skattepligtige af indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed, er der ikke et fuldstændigt grundlag for at skønne over hele omfanget af skattefriheden. F.eks. eksisterer der ikke data for kontingenter, gaver og royalties. Herudover kan der forekomme andre renteindtægter/-udgifter samt evt. udbytte fra udlandet, hvilket heller ikke er omfattet af de tredjepartsindberetninger, der er tilgængelige for SKAT.

Skatteudgiften beregnes som skatteværdien af de samlede positive kapitalindtægter. En del af foreningerne har udelukkende negative kapitalindtægter. Disse indgår ikke i skønnet, hvorfor der alene indgår positive kapitalindtægter.

Foreningernes kapitalindtægter er opgjort som summen af afkast vedrørende aktier samt nettorenteindtægter. Afkast vedrørende aktier består af aktieudbytte samt udlodninger fra investeringsforeninger. For så vidt angår udbytter vedrørende noterede aktier, er det beregningsteknisk antaget, at størstedelen (95 pct.) vedrører datterselskabsaktier, der er skattefrie. Af den resterende del af udbytte fra noterede (portefølje-)aktier medregnes 70 pct. i skattegrundlaget, ligesom det gælder for beskatning af selskabers porteføljeaktier i almindelighed. Det er ikke muligt at skønne over foreningernes realiserede aktieavancer, hvorfor disse ikke indgår i skønnet. Nettorenteindtægter består af obligations- og indlånsrenter fratrukket udlånsrenter.

Af de knap 100.000 foreninger mv. er der foretaget en række afgrænsninger. Det drejer sig om velgørende foreninger i henhold til Skattestyrelsens liste over godkendte foreninger. Endvidere er investeringsforeninger og –selskaber trukket ud af data, da der sker beskatning af foreningernes udlodninger på medlemsniveau. Endvidere, er boligforeninger sorteret ud, da disse hovedsageligt alene har negative renteudgifter, særligt vedrørende prioritetsrenter, der antages at afholdes af medlemmerne. Det drejer sig om almennyttige boligselskaber, private andelsboligselskaber, anden udlejning af boliger samt ejerforeninger, der i øvrigt kan være skattemæssigt transparente.

Disse afgrænsninger bringer antallet af foreninger ned på ca. 88.600 i 2016. Der tages udgangspunkt i de foreninger, der efter den valgte definition af kapitalindtægter, har positive indkomster. Det drejer sig om godt 16.300 foreninger (i 2016).

Som referenceramme anvendes beskatningen af selskaber, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1. Der tages derfor udgangspunkt i skatteværdien af kapitalindtægter, hvis foreningerne var pålagt selskabsskat med en sats på 22 pct. ligesom fx aktie- og anpartsselskaber.

Der er ifm. skattefritagelse af foreningers ikke-erhvervsmæssige indtægter lagt beregningsteknisk til grund, at tilbageløbet udgør 20 pct., svarende til tilbageløbet ved momspligtigt forbrug for fonde/foreninger, jf. *Skatteøkonomisk Redegørelse 2019*.

Der foreligger ikke et grundlag der muliggør en kvantitativ vurdering af evt. adfærdseffekt, og denne er derfor beregningsteknisk sat til nul.

Skatteudgiften er opgjort som skatteværdien af skattefrihed af kapitalindtægter, der består af afkast vedrørende aktier og renter. Det vil sige, at skatteudgiften i umiddelbar virkning opgøres som følger:

Tabel 1 Skattefritagelse af foreningers ikke-erhvervsmæssige indtægter, 2030				
	Beskrivelse	kilde / formel	resultat	enhed
Oplysninger				
[1]	BNP - 2016	ØR – Aug22	2.107.808	Mio. kr.
[2]	BNP - 2023	ØR – Aug22	2.774.289	Mio. kr.
[3]	Kapitalindkomst 2016	SKST	797	Mio. kr.
[4]	Normal Selskabsskattesats	SKM	22	Pct.
[5]	Tilbageløbssats	SKM	20	Pct.
Umiddelbart mindreprovenu				
[6]	Umiddelbart mindreprovenu	$(([3]*[4])/[1])*[2]$	230	Mio. kr.
Mindreprovenu efter tilbageløb				
[7]	Tilbageløb	$[6]*[5]$	45	Mio. kr.
[8]	Mindreprovenu efter tilbageløb	$[6]-[7]$	185	Mio. kr.

Anm.: De nominelle størrelser i tabellen er opgjort i 2023-niveau og afrundet til nærmeste 5 mio. kr.

Arbejdsudbud

Ordningen skønnes ikke at have nævneværdig effekt på arbejdsudbuddet.

Samfundsøkonomi

Ordningen skønnes ikke at have en nævneværdig samfundsøkonomisk effekt, jf. *tabel 2*.

Tabel 2. Samfundsøkonomisk virkning af Foreningers ikke-erhvervsmæssige indtægter, 2030

Afskaffelse (faktorpriser)						
Mio. kr. (2023-niveau)	foreningers ikke-erhvervsmæssige indtægter		Lumpsum-skat eller -overførsel		Forskel	
	Staten	Borgere	Staten	Borgere	Staten	Borgere
	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]=[1]-[3]	[6]=[2]-[4]
Umiddelbar virkning	230	-230	230	-230	0	
Tilbageløb	-45		-45		0	
Adfærd ekskl. AU	-		-		-	
I alt ekskl. AU	185	-230	185	-230	0	
Arbejdsudbud	-		-		-	
I alt	185	-230	185	-230	0	

Omregning til samfundsøkonomisk virkning ved ordningen (forbrugerpriser)			
Mio. kr. (2023-niveau)	Faktorpriser	Forbrugerpriser	Pr. støttekrone
	[7]=-[5] ¹⁾	[8]=[7]/(1-0,21)	[9]=[8]/[1]
Samfundsøkonomisk virkning	0,0	0,0	0,0

1) Af beregningstekniske grunde er den samfundsøkonomiske virkning i søjle (6) opgjort for en afskaffelse af ordningen, mens søjle (8)-(10) viser den samfundsøkonomiske virkning ved at have ordningen. Derfor skifter fortegnet fra den øverste del af tabellen til den nederste del.

I tabellen kan afrundinger medføre, at tallene ikke summerer til totalen.

Kilde: Skatteministeriet